

Ord og vendinger fra kirkebøgerne

Afdøde
Afdøde

Afgangne
Afgangne = afdøde

Baaren af
Baaren af

Begravet
begraved

Blef jordet
Blef jordet

Blev kast jord paa
blev kast jord paa

Boende i
boende i

Cautionister
Cautionister (= forlovere)

Troløvelse
Troløvelse

død af
død af

etterlevende
etterlevende

Faddeme
Faddeme

Frem. af
Frem. af

Foreviste Attester
Foreviste Attester

Forhen
Forhen

Forhenværende
Forhenværende

for ham lofer
for ham lofer

Forlovere
Forlovere

Forløftningsmændene
Forløftningsmændene

Frembaared til Daaben
Frembaared til Daaben

hos hende gik
hos hende gik

hos sine Forældre
hos sine Forældre

hos sin Fader
hos sin Fader

hiemmedøbt
hiemmedøbt

Jordspåkastelse
Jordspåkastelse

Kirkedøbt
Kirkedøbt

liden
liden

Liig Prædiken
Liig Prædiken

offentlig absolverede
offentlig absolverede

Publice absolvered
Publice absolvered

quinde
quinde (evt. = kone, hustru)

troeløved
troeløved

Udlagde til sin Barne Fader
Udlagde til sin Barne Fader

Unge
Unge

Uægte
Uægte

Ægte Viede
Ægte Viede

ærlige og dydige Pige
ærlige og dydige Pige

ærlig og velagte Unge Karl
ærlig og velagte Unge Karl

ærlige og Gudfrygtige DanQvinde
ærlige og Gudfrygtige DanQvinde

ærlige og mandhafte
ærlige og mandhafte

ærlige og velagte Dannemand
ærlige og velagte Dannemand

Tips:

Hvis man husker at læse rubrikoverskrifterne i kirkebøger og folketællinger, er man godt hjulpet.

Så ved man, om et ord kan være fx et erhverv, en betegnelse for en persons stilling i familien, eller noget helt andet.

Både kirkebøgerne efter 1814 og alle folketællingerne er ført på trykte skemaer. Det gør det nemt at få et overblik over, hvilke typer af ord man kan støde på.

Mange ord indeholder "ekstrainformation". Omtales en brud fx som "Fruentimmer", er hun sikkert ugift mor.

Erhverv, civilstand og lignende

Aftægtsenke
Aftægtsenke

Arbedsmand
Arbedsmand

Arvefæstegaardmand
Arvefæstegaardmand

Aftægtsmand
Aftægtsmand

Aftægtsmand
Aftægtsmand

Almisselem
Almisselem

Boelsmand
Boelsmand = har et boelssted

Bonde og gaardbeboer
Bonde og gaardbeboer

Bettler
Bettler

Blind
Blind

Bødker
Bødker

Dagleier
Dagleier

Daglønner
Daglønner

Distrikschirurg
Distrikschirurg

Enke
Enke

Enkemadame
Enkemadame

Enkemand
Enkemand

Fisker
Fisker

Forpagter
Forpagter

Frue
Frue

Frøken
Frøken

Gaardbestyrer
Gaardbestyrer

Gaardeier
Gaardeier

Gaardforpagter
Gaardforpagter

givet Kone
givet Kone

Gaardkone
Gaardkone

Gaardmand
Gaardmand

gaaer paa Omgang i Sognet
gaaer paa Omgang i Sognet

Gjordemoder (= Jordemoder)
Gjordemoder (= Jordemoder)

Havende et Hus
Havende et Hus

Hjulmand
Hjulmand

Huusfolk
Huusfolk

Huusmand
Huusmand

Huusmd. og Huggere
Huusmd. og Huggere

Hustru
Hustru

Hospitale Lem
Hospitale Lem

Høker
Høker

Inderste
Inderste

Inderste og gaaer i Dagl.
Inderste og gaaer i Dagl.

Indsidder
Indsidder

Indsidderske
Indsidderske

Jordløs Husmd.
Jordløs Husmd.

Jomfrue
Jomfrue

Kiærste (evt. om præstens kone)
Kiærste (evt. om præstens kone)

Kroemand
Kroemand

Land Soldat
Land Soldat

Lever af Aftægt
Lever af Aftægt

Muumester
Muumester

Nærer sig ved at spinde
Nærer sig ved at spinde

Nærer sig ved Folkes Godhed
Nærer sig ved Folkes Godhed

Nødlidende
Nødlidende

Omløberske
Omløberske

Parsellist (=parcellist)
Parsellist (=parcellist)

Stilling i familien, forkortelser

Pastor
Pastor

Pensionist
Pensionist

Pige
Pige

Skomager
Skomager

Skræder
Skræder

Slagter
Slagter

Smed
Smed

Snedker
Snedker

Sognefoged
Sognefoged

Spillemand
Spillemand

Tjenestefolk
Tjenestefolk

Tjenestekarl
Tjenestekarl

Tjenestepige
Tjenestepige

Tømmermand
Tømmermand

Taabelig
Taabelig

Ugift Fruentimmer
Ugift Fruentimmer

nyder Almisse af Sognet
nyder Almisse af Sognet

Væver
Væver

Deres Børn
Deres Børn

Deres Dattr. -datt.
Deres Dattr. -datt.

Fader
Fader

Hans Kone
Hans Kone

Hans Søsterdatter
Hans Søsterdatter

Hosbonde
Hosbonde

Hosbondens Broder-Søn
Hosbondens Broder-Søn

Konens Moder
Konens Moder

Konens Søster
Konens Søster

Konens søster Datter
Konens søster Datter

Konens Broderdatter
Konens Broderdatter

Konens Broder
Konens Broder

Konens Forældre
Konens Forældre

Konens Moster
Konens Moster

Madmoder
Madmoder

Madmoders Fader
Madmoders Fader

Mand
Mand

Mandens Fader
Mandens Fader

Mandens Moder
Mandens Moder

Mandens Søster
Mandens Søster

Moder
Moder

Pleiedatter
Pleiedatter

Pleiefader
Pleiefader

Pleieforældre
Pleieforældre

Steddatter
Steddatter

Stedfader
Stedfader

Stedsøn
Stedsøn

Pleyebørn af den kgl. Opfostr. Stiftelse
Pleyebørn af den kgl. Opfostr. Stiftelse

Forkortelser fra kirkebøgerne

b. B.

b. B. = bar Barnet

E. D. K.

E D K = En Datter Kaldet

E. S. K.

E S K = En Søn Kaldet

Fad.

Fad. = Faddere

Gmd.

Gmd. = Gårdmand

h. C. H.

h C H = holdt Christen Huen (huemor)

Hmd.

Hmd. = Husmand

Hst.

Hst. = Hustru

ibid

ibid = ibidem "sammesteds"

Inds.

Inds. = Indsiddet

introdu.

introdu. = introduceret

Madme.

Madme. = Madame

navnl.

navnl. = navling, "ved navn"

port.

port. = portavit, "bar" (ved dåb)

Susc.

Susc. = Susceprix, gudmoder

Test.

Test. = testes, dvs. vidner. Fx. ved dåb

Vacc.

Vacc. = vaccineret, vaccination

Ætat.

Ætat = ætatis suæ, "i sin alders"